

რედაქცია: სოლოლაკზე, ბაღის ქუჩაზე, მელიქიშვილის სახლში, № 43
ქანტორა რედაქციისა: მელიქიშვილის სტამბაში, ბანოვის ქუჩაზე.

ხელის-მოწერა: მიიღება ქანტორაში. ბარეშე მცხოვრებთათვის: Въ Типографіи. Въ редакцію газ. „Дროზба“.

გაზეთის ფასი: მთელის წლისა—8 მან., ნახევარ წლისა—4 მან. და 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან., ერთის თვისა—1 მან.

ჟორჯელ დღე ორგობათს ბარდა

დროშა

ცალკე ნომერი ღირს შაურათი

განცხადება: მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და სხვა ენებზე. ფასი განცხადებულს დიდს ასაკით ასობზე—1 კაპ., ასო-მთავრულით სტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის ციციროთი—5 კაპ., პატარა—4 კაპ.

რედაქციას უფლება აქვს გაასწოროს და შეამოკლოს დასაბეჭდათ გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

ორი თვის ხელის-მოწერა

„დროშაზე“

1 ნომერი და 1877 დასაწყისიდან

მიიღება თფილისში, „დროშის“ რედაქციაში (ბანოვის ქუჩაზე, სტ. მელიქიშვილის სტამბაში). სხვა ქალაქებზე „დროშის“ აგენტებთან.

ფასი ორი თვის გაზეთისა—2 მან.

ძალაქს გარეშე მცხოვრებთა გაზეთი ამ აღრესით უნდა დაიბარონ: Въ Типографіи. Въ редакцію газеты „Дрозда“.

ცალკე ნომერი

„დროშისა“

თფილისს გარდა შემდეგ ქალაქებში ისე იღება.

გორში—რკინის გზის სტანციის ბუფეტში.

ქუთაისში:—ბიორგი წერეთელთან როტენბერგის ტიპოგრაფიაში, „ძოლხიდის“ სასტუმროს პირ-და-პირ.

ბაქათუბანში—სტანციის ბუფეტში, ხაშურში (მიხაილოვში)—სტანციის ბუფეტში,

ახალციხეს—უფ. ალ. პარძელოვის მალაზიაში.

ტელეგრაფები

პარიში, 4 ნოემბერს. გერცოგ ბროპლიმ და სხვა ყველა მინისტრებმა სამსახურიდამ გამოხელის თხოვნა შეიტანეს. რესპუბლიკის პრეზიდენტმა სთხოვა იმათ დარჩენ, სანამ ის ახალს სამინისტროს შეადგენს.

ნაციონალურმა ძრებამ ამოარჩია კომისია, რომელმაც უნდა გამოიძიოს ის უწყსობები და უკანონობანი, რომელიც ჩაიდინა მმართველობამ და სამდღელობამ ამ უკანასკნელ კენჭის ყრის დროს.

პარიში, 4 ნოემბერს. ამჟამინ, სერბიის მინისტრი რისტინი პეროპის სახელმწიფოებს გაუგზავნის ნოტა, რომელშიაც მოყვანილი იქნება მიზეზი—თუ

რისტვის უცხადებს სერბია ომს ოსმალეთსა.

ამბავი მოვიდა, რომ ღენ. ბურკოს მოწინავე ჯარი სერბიის პოლკოვნიკის ხორვატოვიჩის ატრიადს შეუერთდა.

ორის აზვები

აზიის ბრძოლის ველიდა

„მოსკოვის სუყებების“ კორესპონდენტი იწერება შარსიდა:

„მივადევით თუ არა ჩვენ შარსს და გარს-შემოვერტყით თუ არა, იმ წამსვე გაუგზავნეთ პარლამენტიორი (მოციქული) და შეუთვალეთ, რომ დაგვენდნენ და ციხე დაგვითონ. მაგრამ ოსმალეებმა ახლაც იგივე პასუხი შემოგვითვალეს, რაც ამას წინათ:

„მობრძანდით და აიღეთო!“

„მტყობა, რომ ასე ადვილი არ იქნება ჩვენთვის შარსის აღება. ჩვენ შიშით უნდა ავიღოთ ეს შესანიშნავი ციხე; მაგრამ ამჟამინ, ოსმალეებს გადაწყვეტილი აქეთო, რომ უკანასკნელი სისხლი დაღვარონ, სანამ დაგვენდნენ და ქალაქს დაგვითმობენ.“

უკანასკნელის ფორტით მოსულს უცხო ქვეყნის გაზეთებში დაწერილებით არის აწერილი მუხთარ-ფაშის არმიის დამარცხება 3 ლეინობისთვეს აელიართან. გაზეთის „Times“-ის კორესპონდენტი იწერება 10 ლეინობისთვეს:

„მუხთარ-ფაშის არმია ისეთ ნაირად დამარცხეს რუსებმა, რომ შემდეგ ბრძოლებში ის ვეღარ გამოდგება, ახალი ჯარები თუ არ მოემატა.

„თუმცა ამ ბრძოლაში თვითონ მუხთარმა დიდი მხნეობა გამოიჩინა, მაგრამ გვიან იყო; ამ საქმის წაგება უწყველად მუხთარ-ფაშას უნდა მიეწეროს, რადგან იცოდა, რომ რუსებს ამ უკანასკნელ დროს 32,000 ახალი ჯარები მოუვიდათ, იცოდა რუსების პლანი—და თავის პოზიციები დროზე ვერ გამოიცვალა.

„შხი-შაჰმა შამილი იმ 300 ჩერქეზებამ, რომელთაც ის მიუძღოდა წინ, მხოლოდ 7 კაციტ დაბრუნდა შარსში.

„მუხთარ-ფაშა დილის ორ საათზე დაბრუნდა შარსში; მეორე დღეს, 5-ს, ის 3,000 კაციტ და 8 ზარბაზნით გავდა შარსიდა და სოღანლულის მით

პირ-და-პირ შარსისაკენ გაემგზავრა. ერთი ნაწილი 3 ლეინობისთვეს განფანტული ჯარისა შეუერთდა იმას ზეინთან 7-ს ლეინობისთვეს. შარსში დარჩა 31 ბატალიონი.“

შენის გაზეთის „Presse“-ის თფილისელი კორესპონდენტი იწერება ამ გაზეთში 20 ლეინობისთვეს:

„არზრუმის ასაღებად რუსებმა გაგზავნეს ოთხი ატრიადი: გეიმანის (პირ-და-პირ აელიართან), ტერ-ლუკასოვის (იგლირიდამ), ოლთისის ატრიადი და ღენ. ლაზარევის (შადიშმანიდამ); სულ, როგორც ამბობენ, 80,000 კაცი.“

შეჭველია, რომ ეს რიცხვი ერთობ გაუზვიადებია შენის გაზეთის პატრიცემულ კორესპონდენტს.

ამავე გაზეთში შარსის თაობაზე იწერებიან:

„საფიქრებელი არ არის, რომ შარსი მალე დამოარჩილოს რუსებს, თუ კი იმდენი გარნიზონია იქ, რომ ყველა სიმაგრეების დაცვა და ზარბაზნების მოხმარება შეიძლოს. როგორც დამარწმუნეს, ამ ციხეში ამ ჟამად 300 ზარბაზნია სხვა-და-სხვა მხრით სიმაგრეებზე დაყენებული. სურსათისა და ტყვია-წამლის მხრით კი შარსის გარნიზონს, ამბობენ, დაბრკოლება არ ექნებაო, რამდენიმე თვის სამყოფი ექნებაო. და რადგან შუა ნოემბრის შემდეგ რუსის ჯარს შარსთან დადგომა გაუძნელდებათ, მაშინ უნდა ვიფიქროთ, რომ ამ ზამთარს შარსი კიდევ შეიძლება აულეხელი დარჩესო.“

პროპის ბრძოლის ველიდა

თითქმის ყველა გაზეთები უცხო ქვეყნისა და რუსული ერთ-ხმად ამტკიცებენ, რომ პლენოს ჯარი ისეთს მდგომარეობაში არის სურსათის ნაკლებობითაო, რომ დღე-დღეზე უნდა მოველოდეთ ოსმან-ფაშის დამოარჩილებას და ან ამ ქალაქიდამ გამოხელას და გარშემორტყმული რუს-რუმინების არმიის გაპობის განზრახვასაო.

შარსის „Politische Correspondenz“-ში, სხვათა შორის, დაბეჭდილია დიდი სტატია პლენოს მდგომარეობაზე და ამ სტატიის ავტორის დასკვნა ის არის რომ ოსმან-ფაშა არ დაჰყრის თოფი-

რალს, არ დემოკრატია მტერს, ის ეცდება უქველადო, რომ მტერი გააბოს და გავიდეს პლენობადაა. და თუმცა პლენოს გარშემო რუსები ისეთნაირად არიან გამაგრებული, რომ მს. მან-ფაშას ეს გამოსვლა იაფად არ დაუჯდება, მაგრამ, რამდენათაც ჩვენ ვიცით იმის ხასიათი, ნახევარი ჯარის დაკარგვასაც ამჯობინებს, ვინემ თოფ-იარაღის დაყრასაო.

პარიჟის გაზეთს „République Française“-ს ღვეშა მოსვლია სტამბოლიდამ 23 ღვინობისთვის:

„ღარწმუნებით შევიტყე, რომ წილს, ცუდი ამინდების გამო, არავითარი შესანიშნავი საქმე აღარ მოხდება მეროპის ბრძოლის ველზე.“

„რადგან სულთქმან-ფაშამ თავის არმიით რაზგრადში დაიწია, ამის გამო რუსები გარს-შემოარტყმენ თავის ჯარებს რუსჩუკსა და სილისტრიას და ეს წლევანდელი ბრძოლის საქმეც ამით გათავდება.“

საქართველო

დღიური

* * * ძახეთილამ გვერენ, რომ ამ უკანასკნელ ხანებში აქეთკენ ლეკების მოძრაობაზედ სრულებით არა ისმას-როო და გულ-დამშვიდებული ხალხი თავის ჩვეულებრივ ცხოვრებასა და მუშაობას შეუდგაო.

* * * ხვალინდელს სხდომაზე ჩვენი ქალაქის რჩევას, სხვათა შორის, შემდეგ საზოგადო ყურადღების ღირს საგნებზე ექნება სჯა: ასასებზე, ქალაქის ქუჩების ცუდათ განათებაზე, სიძვირზედ, ქალაქის საწონების, და საწყაოების გაშინჯვაზე, დოქტორის ა. ი. მართანოვის მოხსენებაზე, რომ ქალაქში სანიტარული კომისია დაწესდეს და სხვ.

* * * ბორილამ გვერენ, რომ გასულ ღვინობისთვის 10-ს სოფ. ცხინვალაში; კნ. მ. მ—ისა და ქერივის ხ—ის თაოსნობით, ამ უკანასკნელის სახლებში გამართული ყოფილა საღამო და დროს - გატარება, რომელზედაც დასწრების მსურველთ თითოს ექვსი შაური უნდა შემოეტანათ დაჭრილ და ავთმყოფ მეომრების სასარგებლოთ.

ამ საღამოს სულ, როგორც გვერენ, სამი თუმანი და ორი მანეთი მოუკროვებით ამ კეთილი მიზნისათვის.

* * * ბორელი ქალები: ბ. ბ—ისა, დ. ბ—ისა და ა. დ—სა, როგორც იქილამ გვატყობინებენ, ძალიან მარჯვედ აგროვებენ თურმე მსმალოს სომხეთილამ გად-

მოსახლებულ სომხების ოჯახების სასარგებლოდ.

მელაგშიაც აგროვებენ ამ საგნისათვის ფულებს; ერთ სომხის ქალს, სხვათა შორის, 48 მანეთი მოუკროვებია.

* * * ჩვენ ვგატყობინებენ, რომ ამ რამდენიმე დღის წინათ, მთაწმინდაზე ერთი აკენის ყმაწვილი მამკვდარა იმის გამო, რომ დედას ერთობ მომეტებული ხაშხაში უქმეგია.

მს საძაგელი ჩვეულება აქვს ჩვენს ქართველობას და სომხობას, რომ თავის ძუძუ-მწოვარ ყმაწვილებს ამ მავნებელ საგანს აძლევენ ხოლმე, რომ რაა მალე დაიძინოს და აღარ შეგვაწუხოსო.

ხშირად მოხდება ხოლმე, რომ გამოუცდელი დედა მომეტებულს აძლევს ამ საწამლავსა და ყმაწვილი საუკუნოთ იძინებს. მაგრამ ცოტაც რომ აძლიონ მანც ძალიან მავნებელია ეს ხაშხაში, რადგან ყმაწვილის ნორჩს ტვინს დაჩლოუნგავს ხოლმე და საზოგადოთ მთელ სხეულს ასუსტებს.

შრიგო არ იქნება, პოლიციამ აღუკრძალოს მეწვრიმალეებს ამ საწამლავის გაყიდვა და აფთიაქილამ მხოლოდ დოქტორის რეცეპტით აძლიონ.

* * * დუშეთილამ გვერენ, რომ ამ ქალაქში ყოველ-გვარი ხორაკი ერთობ გაძვირებულია; ფუთი პური, სხვათა შორის, რვა აბაზათ ფასობსო.

* * * ჩვენ შევიტყეთ, რომ ჩვენს ქალაქში იბეჭდება და მალე ცალკე წიგნად გამოვაო ახლად გადაცვილი ბრ. რჩეულოვის ისტორიული რომანი „ანუკა ბატონიშვილი“, რომელიც 1860 წლის „სისკრის“ ნომრებში იყო დაბეჭდილი.

„დროების“ კორექსიონდენცია

სამეგრელოდამ, 29 ღვინობისთვის. ღაბა სუჯუნას ერთს საწყალ მოხუც გლეხ-კაცს სამი ვაჟიშვილი ჰყვანდა, ერთი ამათგანი ახალ ჯვარ-დაწერილი იყო. საუბედუროდ, ვახდა მძიმე ავთ რალაც გარეგანის ფათერაკით, რომლისა წამლობა და მორჩენა ადვილი იყო მცოდნე ექიმისათვის.

მამა მაშინვე გაიქცა მკითხავთან, რომელმანც თურმე რალაც ოთხფენიანი შესაწირავის ბრალი უთხრა. მორბის ჭირისუფალი და ჩვეულებისაებრ ჰპირდება თავის სალოცავ ჭურის თავს *),

*) ჩვენში რამდენიც წვერია ოჯახისა, იმდენი ქვევრი უდგათ მარანში, რომელთაც სალოცავ ჭურებს ეძახიან და რამდენიც ახალი დაიბადება ოჯახის წვერი, იმდენს ახალს ჭურსაც უმატებენ; ჩვენის ხალხის ფიქრით, თუ ვინმე ავთ ვახდა, ამის მიზეზით იქნება, და ვინცობა თუ მოკვდა,

რომ იგი როცა ავთ-მყოფი უკეთ იქნება, მას დაუკლავს და შესწირავს გოჭს; მარა ავთმყოფი ჰმითი არ რჩება.

ახლა სხვა უკეთეს მარჩიელთან მიდის საწყალი გლეხი; ის ეუბნება, რომ ესა-და-ეს წმინდანი ამა-და-ამ ეკლესიისა განრისხებულია შენს სახლობაზედაო და თავის დღეობაზე ცხვარსა გთხოვსო. მაშინვე მირბის გლეხი ცხვრის ყურის საძებრად.

ბოლოს გლეხმა სადღაც ცხვარი იპოვა და რადგან ყიდვა ვერ შეიძლო, ყური მოსჭრა, მოუტანა თავის ავთ-მყოფს და ჩამოკიდა ყელზე, იმ პირობით, რომ, თუ უკეთ იქნა და მორჩება, წაივდეს იმ მარჩიელისაგან დანიშნულს ეკკლესიაზე და შესწიროს ცხვარი. მაგრამ ავთ-მყოფი თან-და-თან უარესს მდგომარეობაში შედის.

ბლევხი ეხლა სხვა უფრო განთქმულ და დახელოვნებულ მკითხავთან მირბის; ის, როცა თავისს გასამრჯელოს მიიღებს, უცხადებს: დღეს კი რალაც კარგს ამიდში არ ვატყობ ჩემს ბანქოებს და ლობის მარცვლებს, რადგან დღეს ახალი მთვარეა და ხვალ კი წირვის დროს მოდი და მზათ მექნება ყოველი შენი მოთხოვნილებაო. რასაკვირველია, გაჭირვებული გლეხი მეორე დღესაც მირბის მასთან. მივიდა თუ არა მკითხავთან, ის ჯერ ებოდიშება გრძლად, ვითომც არ უნდა გამოუტყდეს, და მერმე ცხადად უმტკიცებს, როგორც ღვთისამიერ მოვლინებული მოციქული, რომ ამ ავთ-მყოფის გულ-ღვიძლი იმის ცოლს სიხარბით შეუქამიო და სანამ იგი გულს-მოდგინეთ არ დალოცავს და თავის მზითვეთგანის ძვირფასეულობას არ შემოავლებს თავზეო, ისე არ მორჩებაო!

მთვალუნული დაბრუნდა შინ გლეხი და ამ განსაცდელის დროს მოვაგონდა მე, როგორც მოძღვარი, და დამიბარა იმ განზრახვით, რომ რადგან თითონ ვერ გაუბედა ახალ პატარ-რძალს, იქნება მოძღვარმა შეაგონოს და მკითხავისაგან დაბარებული მოაყვანიოს სისრულეშიო.

ავთ-მყოფის სახლში რომ მიველი, ენახე, რომ იგი იწვა გულ-აღმა; თვალის გაღება და ლაპარაკი უმძიმდა. უკანასკნელი სოფლის ხამი ყმაწვილიც მიხედებოდა — თუ რა მიზეზით იგი იყო ავთ. მას არ ჰსჭირებია არც შინაგანი და არც გამოუჩინარი სენი, არამედ როგორც მოგვხსენებათ ეხლანდელი გაფუჭებული ყმარწვილების ავთ-მყოფობა *).

იმ შემთხვევაში იმის სალოცავ ჭურსაც იმის ტირილის დღეს ააგდებენ და მოიხმარებენ თორწედ.

*) საუბედუროდ, რაც მთავრობისაგან ციო-

ავთმყოფობა ერთობ მოარეოდა, რადგან უწყობლოდ დარჩენილიყო მრთელის წლის განმავლობაში.

მაშინვე გამოუცხადე კირისუფალთ, რომ მკითხვებთან დაწინააღმდეგებით ვერას არგებენ ავთმყოფს და უმჯობესია მოკვარონ ექიმი.

ისინი დამპირდნენ; მაგრამ რამდენიმე დღემ გაიარა და ვხედავდი, რომ ექიმობას არაინ ფქობდა. მესუთე დღეს მე ვთხოვე შოთი-თფ. რკინის გზის აბაშის სტანციის უფროსს, რომ დაეხმარებინა დოქტორი, საიდანაც ჯერ-იყო (რადგან სნეული მისს სამსახურში იყო). ღაბარა დებეშით დოქტორი შოთიდა; მაგრამ ავთმყოფმა დოქტორის მოხელისათანავე სული დალია და ჩაბარდა პატრონს...

ძვირა ერთია და ამგვარი შემთხვევა უკანასკნელი მაინც ორია ჩვენში. და ყურის მგდებელი ჩვენ ვინ გვაღირსა!

მ. ა. ქაჭარავა

სპარსელი ქართველები

სომხურ სასულიერო ჟურნალის „არატის“ ამ სექტემბრის ნომერში არის დაბეჭდილი სპარსეთადამ გამოგზავნილი კორრესპონდენცია, რომელშიაც კორრესპონდენტი გვიწერს იქაური გაჰამადიანებული ქართველების ყოფა-ცხოვრებასა და მდგომარეობასა.

იმედია, რომ ჩვენი საზოგადოებისთვის სასიამოვნო იქნება გაიცნას სპარსების მონების ქვეშ მყოფი ქართველები, რომელთაც აქამდისინ თავიანთ სამშობლო ენა და ქართული ზნე და ჩვეულებანი მტკიცეთ დაუცვიათ.

პი ეს კორრესპონდენცია:

„მე ამას წინეთ ერთს წერილში მქონდა გავკრით მოლაპარაკება სპარსეთში მყოფ ქართველებზედამათყოფა-ცხოვრებაზე და ეხლაც მოგახსენებთ რამდენსამე სარწმუნო სიტყვასა და იმედიც მექნება, რომ თქვენს პატივცემულს ჟურნალში დაბეჭდამ, რადგანაც ეს ამბავი ბევრი ჩვენთაგანთვის სასიამოვნო იქნება.

„სპარსეთის სამხრეთით ერთს მიყრუებულსა და განცალკევებულს მხარეს, სულთანაბადის სათემოში, სცხოვრებენ რამდენიმე გაჰამადიანებული ქართველები, საიტყენაც მე მომიხდა ამ უკანასკნელ დროს გამოვლო და ნახე მათი. როდესაც მათ მე დამინახეს გზაში, მომიახლოვდნენ და მკითხეს:

კულიარით აღგვეკრძალა ზემო ლოცვების უცოდინართა ჯვარის-დაწერა, მას აქეთ თან-და-თან, როგორც ჯვარის დაწერა იშვითად ზღება, აგრეთვე გამრავლდა ჩვენს არე-მარეზე სიძვა, მრუშება, სიბილწე, ამ გვარი სენები და ბოლოს უკანონო შეიღებოც.

ავტ.

„შაწვილო, თქვენ აქაური არ უნდა იყოთ და თუ შეიძლება, გვითხარი საიღამა ბძანდებითო?

„მე მათ ჩემი ვინაობა უთხარი და ჩემის მხრით მეც გამოვკითხე. მიპასუხეს:

— ჩვენ ქართველები ვართ!

„— მაშ ქართული გეცოდინებათ? — ეთქ, უთხარი.

„— როგორ არა!

„ჩვენ დავიწყეთ ქართულად ლაპარაკი; შემდეგ გამოვკითხე მათ, თუ თქვენ აქა სცხოვრობთ-მეთქი? მათ მომიგეს, დიახო, დროებით აქა ვართო და საქონელს ვინახამთო და მართლაც რომ აქ სულ ალაჩუხებში დგანან ესენი და ისე სცხოვრებენ. შემდეგ მე მათ ვკითხე: თქვენს გარდა სხვებიც სცხოვრებენ ქართველები აქა, თუ მართო თქვენა ხართ-მეთქი? იმათ მომიგეს, სხვებიც არიანო შრეჰოდანის სათემოში შეიდი სოფელიაო:

აფუს, ტამკენტი, ახჩა, თელავი, ზემო ახორა და ქვემო ახორა და მარტყოფი, სადაც 2,000 მცხოვრები ვართო.

„ბევრი რამამბები მიამბეს მათა დალიანაც გამიკვირდა. აქვე გამოიარეს რამდენიმე სხვა ქართველმა, რომელთაც, დამინახეს თუ არა, მომიახლოვდნენ და მკითხეს ვანა ბძანდებითო? იმათაც აუხსენი ჩემი ვინაობა. მითხრეს, რომ ჩვენც ქართველები ვართო და აქეთ ერთს სომხის სოფელში მივდივართო, სადაც ერთი ძველი ხელთნაწერი სახარება ძვესო ერთ ეკლესიაში და იქ ვლოცულობთო. აღრე თათრებიც დადიოდნენ სალოცავთ იმ სახარებასთანო და ეხლა კი აღარ დადიანო და ჩვენ კი მუდამ დავიარებითო.

„ასე ამ გვარად ბაასის შემდეგ, მე გამოვემგზავრე ჩემი გზით და ისინი დარჩნენ იქა.

„შემდეგ ამ ზაფხულს შრეიდანის თემიდან სპარსების ჯარი მოვიდა, რომელშიც ას ორმოცი კაცი ქართველები იყვნენ და ამ კაცებმა რომ ქუჩაში მნახეს, მოვიდნენ ჩემთან და როცა ჩვენ ერთმანეთს ჩვენი ვინაობა გამოუცხადეთ მათ მთხოვეს, რომ, გეთაყვა, იქნება ვინმე არის აქ ქართველიო და თუ შეიძლება გვაჩვენეთო, რომ ერთი ქართულათ ველაპარაკოთო. მე მიუბე, არა, ძმებო-მეთქი, საუბედუროთ, აქ ქართველები არაინ არიან გარდა რუსის დესპანისა და მასთან ერთი ღვდლის მეტი-მეთქი. ძალიან შესწუხდნენ ამაზე.

„რამდენიმე დღის შემდეგ თეირანში რუსის დესპანის მღვდელი ჩამოვიდა საზაფხულო სოფლიდამა და ესენი ნახა ღვდელმა, და დიდხანი ჰქონდათ ლაპარაკი მათ და ჩემთან; ქართულ ლაპა-

რაკისთვის დიდი მოხარულნი დარჩნენ „სუველას მტკიცეთ და შეტრყენულათ შეუნახამთ თავიანთ ხალხოსნო, ენა და ქართული წესები. ღღესაც ისევ ისე იქცვიან, ისე იცოტენ და იხურამენ, როგორც მათი მამა-პაპა ქართველები და მე ძალიან მიკვირს, რომ ამათ ასე მტკიცეთ შეუნახამთ თავიანთ ხალხოსნური ჩვეულებანი.“

რუსო ქვეყნები

ოსმალეთი

როგორც სჩანს, სტამბოლის ხალხის აღვლების მიზეზი, რომელზედაც ამ უკანასკნელ ხანებში იწერებოდნენ, ის ყოფილა, რომ ხალხში გავრცელებულა ხმა, ვითომც ხონთქრის ბამიდის სიძეს მინისტრს მაჰმად-ღამატ-ფაშას, რომელსაც დიდი გავლენა აქვს ხონთქარზე, უნდაო, რომ რუსეთს მოუბრუნდესო და ამ ნაირად ოსმალეთს დალატობსო.

28 ნოემბერს, დილით, თითქმის ყველა ქუჩებზე სტამბოლში აკრული იყო თურმე ქალაღები, რომელშიაც უცხადებდნენ ხალხს მაჰმად-ღამატის განზრახვას, იმის დალატა და ურჩევდნენ ხალხს იმის მოკვლას.

ამ განცხადების კვლავზე აკვრას აბრალევენ მითხად-ფაშის მომხრეებს და აგრეთვე გადაყენებული ხონთქრის მურადის სიძეს; ამის გამო რამდენიმე მითხად-ფაშის თანამგრძობნი დაატუსაღეს და აგრეთვე გადაყენებულ ხონთქარს ახალი და უფრო მომეტებული ყარაულები დაუყენეს.

საზრანეთი

ზაზეთის „Полоса“-ის პარიჟელი კორრესპონდენტი იწერება, მე ნამდვილად შევიტყეო, რომ ბონაპარტისტებს განზრახვა აქეთო, რომ ამ მოკლე ხანში ძალდატანებითი სახელმწიფო ცვლილება მოახდინონ საფრანგეთში, რესპუბლიკური მმართველობა მოსპონ, მარშალ მაკ-მაჰონს თავის შესაფერი თანამდებობა მიანიჭონ და დაჩუმონ და ამნაირად საფრანგეთის ტახტზე ნაპოლეონი მეოთხე დასვანო. ეს აღრიდელმ ნაპოლეონის მინისტრის რუერის პლანი არისო და, როგორც დამარწმუნეს, მალე აპირებს სისრულეში მოიყვანოს ეს პლანო.

მაგრამ კორრესპონდენტი დარწმუნებულია, რომ ამ განზრახვას ბონაპარტიტები, რასაკვირველია, ვერ შეასრულებენ, რადგან სხვა არა იყოს-რა, ჯარიც ამათ წინააღმდეგი იქნებაო.

ნარკვი

ახლად მიცვალბულს ტიერს თხუთმეტი მალიონის შეძლება დარჩა. იმას ჰქონდა პარიჟში საკუთარი სახლი, რომელიც 1870 წელს დაუნგრეს კომუნალისტებმა და რომლის გასაკეთებლად ნაციონალურმა ქრებამ ერთი მილიონი ფრანკი მისცა; ტიერის სურათები მთელს საფრანგეთში განთქმულია. მითქმის მთელი ეს სიმდიდრე ტიერმა თავის კალმით შეიძინა, თავის ისტორიულ თხზულებებშია.

**

პარიჟში დადებულია ცალკე გადასახადი ძალღებზე ასე, რომ, თუ მუდამ წელიწადს ქალაქის გამგებობისაგან გადაჭრილ გადასახადს არ აძლევ, არ შეგიძლიან ძალღი გაყიდეს სახლში. ამ გადასახადი პარიჟს შემოუვიდა 1877 წელს 60,300 ფრანკი, ე. ი. თითქმის 200,000 მანეთი.

*

ლონდონის მახლობლად ერთი პატარა ქალაქი ჩერტერფილდი, სადაც დიბადა რკინის გზის მომგონი ჯორჯ სტეფენსონი აშენებენ სახლს, რომელსაც ერქმევა „სტეფენსონის სახლი“ და რომელშიაც იმის სახსოვრად და სადიდებლად გამართული იქნება სახელოსნო სასწავლებელი.

**

მთხ რუსულ გაზეთში იწერებთან მდგინდამ, რომ იქაურ მომრიგებელ მოსამართლემ ერთს სალდათს ორი კვირით საპრობილეში ჩამწყვედვა გადაწყვიტა იმისთვის, რომ ამ სალდათმა ერთ ქალს კაბის ბოლოზე ფეხი დაადგათ.

კავკასიის საგვიმლო ინსტიტუტი

შობიარე ქალები მიიღებიან ყოველთვის დღე დაღამე; ფასი დღეში 50 კაპ., ღარიბები უფასოთ მიიღებიან.

ცალკე ოთახების ქირა დღეში 30—50 მანეთამდის არის.

მიღება ავთამყოფი ქალები და ყმაწვილების.

ქალის ავთამყოფობისათვის: ჟოველ დღე, კვირას გარდა, 10 საათიდან 11-დინ — დოქტორი მანანოვი.

მთხშაბათობითა და შაბათობით 12 საათიდან 1-დინ — დოქტორი რემერტი.

სამშაბათობით და შაბათობით 11-დ.მ. 12-დინ — დოქტორი ალქანუხი.

საყმაწვილო ავთამყოფობისთვის: ხუთშაბათობით 11 საათიდან 12-დინ დკვირაობით 10-დან 11-დინ — დოქტორი უშაკოვი.

შაბათობით 12 საათზე რჩევა დოქტორებისა: რემერტის, ალბანუსის და მანანოვის.

ინსტიტუტთან ახლად გაიხსნა განყოფილება, რომელშიაც საქალბო ავთამყოფობას არჩენენ, ამ განყოფილების საზოგადო ოთახში ავთამყოფთა უნდა აძლიონ დღეში — 50 კაპ., ცალკე ოთახებში კი დღეში — 1 მან.

თვილისის სამკურნალო

(4-ს აპრილის სახსოვრად)

პრეენის მედნაზე, წინამძღვარების სახლებში.

აფთმყოფებს მიიღებენ ყოველ დღე კვირას გარდა, დღის 8 საათიდან დღისვე 10 საათიდან.

მრუბათს: ექიმი მინკიევიჩი — ხირურგიულ ავთამყოფობისათვის, ბარალევიჩი და ლისიცივი — შინაგანი ავთამყოფობისათვის.

სამშაბათს: პერმიშევი და მარკაროვი — შინაგანი ავთამყოფობისათვის, მამამევი — თვალის ექიმი.

მთხშაბათს: ლისიცივი — შინაგანი ავთამყოფ., ქიურჩინი — ვენერიული ავთამყოფობისათვის.

ხუთშაბათს: პერმიშევი — შინაგან ავთამყოფობისათვის.

პარასკევის: ლისიცივი და ასატუროვი — შინაგანი ავთამყოფობისათვის და მინკიევიჩი — ხირურგიულისათვის.

შაბათს: პერმიშევი და მარკაროვი — შინას განი ავთამყოფ., ქიურჩინი — ყურის და ხირურგიულ ავთამყოფობისათვის და მამამევი — თვალთამყოფობის.

განსხალბენი

LA VELOUTINE

(ველუტინი)

ერთნაირი ბრინჯის კუდრი (უშარილი), ბისმუტით გაკეთებული.

ისეთი ზედმოკმედება აქეს ალაშანის ხორცის კანზე, რომ ალბობს და ახლოგაზდა აღამიანის კანს დაამგავსებს.

ქანს ეკერება და არა სჩინს.

შ. ჟაი — გამომგონი

pommade satin

(ატლანის კომადა)

ხელების კანის რბილად შესანახავად; ზამთარში არ დაუკდება ხელის კანი, ეიაც ამ კომადას ხმარობს.

9, Rue de la Paix, Paris

156—154

ბანოვის ქუჩაზე, ივარ მირზოევის სახლებში გავალე ახალი მოდის მაღალი. მკერავ ქალის კაბებს, ტალმებს და შუბკებს, აგოეთვე ახალი მოდის დასახურავეებსა და ჩასაცმელებს და საზოგადოთ ქალის ყოველ გვარ ტანისამოსს ხელ-ფასს ვიღებ სინილისინათ.

გაბრიელ თორომანოვი

გასწავლებელს ქალს ჰსურს აიყვანოს ყმაწვილები მოსამზადებლად პირველის და მეორის კლასისათვის.

პდრესი: მთაწმინდის ქუჩა, საბინ-ბუესის სახლებში, № 13.

Table with columns: რკ. მზა., დილა., საღამ., II კ., III კ., ტელეგრაფი, მ. კაპ., გირჰა, მან. კაპ., მაზანდა, მან. კაპ. Rows include prices for various goods like flour, sugar, oil, and other commodities.